

„Obnova opatské rezidence“: Koncepce projektu a návštěvní provoz

PAVEL DUCHOŇ

Již více než 200 let, od dob zrušení cisterciáckého opatství Nanebevzetí Panny Marie dne 9. listopadu 1785, hledají rozsáhlé klášterní prostory v Plasích své stabilní a důstojné využití. Mnoho majitelů, ať už institucí či jednotlivců, hledalo nebo se snažilo realizovat koncepci „naplnění“ monumentálních barokních budov. Většina těchto snah však záhy ztroskotala na jediném, a přitom zásadním bodě – šla v podstatě proti původnímu využití budov a jejich interiéry víceméně násilně přetvářela.

Posledních přibližně dvanáct let se spoluprací napříč Národním památkovým ústavem, v jehož správě se klášter nachází, snažíme pracemi menšího či většího rozsahu na průzkumech, poznání, přípravě, projektování a faktické realizaci stavební opravy a obnovy naplňovat záměr „znovuvymezit“ nyní rozvolněné budovy kláštera v rámci složitě struktury rozvíjejícího se města a zároveň se přiblížit co nejpůvodnějšímu využití budov a ploch. Díky pochopení kolegů ze sousední pamětové instituce (Národního technického muzea), církve a především zástupců města Plasy se daří podporovat tuto ideu i v dalších prostorách bývalého klášterišťe, na kterém Národní památkový ústav přímou správou nevykonává.

Aktuálně je zmiňovaná koncepce naplňována velmi významným krokem – opravou prostor bývalé opatské rezidence za podpory evropské dotace z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) *Obnova opatské rezidence* (obr. 1). Záměrem projektu je rehabilitovat tento klášterní objekt po stránce stavební,¹ prezentovat veřejnosti dosud nedostupné prostory a vybudovat zde kromě nezbytného provozního zázemí novou prohlídkovou trasu se zaměřením na využití objektu od první čtvrtiny 19. století až do počátku druhé světové války, kdy zrušený klášter vlastnil rod Metternichů a určoval osud budov více než sto let. Poprvé v historii tak bude výrazně připomínána i další evropská etapa dějin plaského kláštera.

¹ Podrobné informace o projektu a průběhu jeho realizace jsou dostupné na webu kláštera. Cisterciácký klášter Plasy – Obnova opatské rezidence, Projekt revitalizace prelatury a vznik nové prohlídkové trasy. In *Plasy, Oficiální webová prezentace kláštera* [online]. Plasy, Klášter Plasy, [2021] [cit. 2021-12-08]. Dostupné z WWW: <<https://www.klaster-plasy.cz/cs/obnova-klastera/obnova-opatstvi>>.

Obr. 1. Plasy (okr. Plzeň-sever), klášter. Opatská rezidence se zahradou (vpravo) a barokní sýpkou s Královskou kaplí (vlevo), pohled od severovýchodu. (Foto P. Duchoň, 2016)

Autor

Mgr. Pavel Duchoň

správce objektu / kastelán

Národní památkový ústav, územní památková správa v Českých Budějovicích, správa kláštera Plasy

tel.: 606 666 424, e-mail: duchon.pavel@npu.cz